

Fakta, argument & debatt

ges ut av Blå Bandet

i samarbete med Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor - SLAN

Du som vill ha brevet i PDF-format med färg kan ladda ner det från
[Blå Bandets hemsida](#)

Innehåll i detta nummer:

Systembolaget stämmer vinapp
Regeringen vill stoppa vinhandeln på nätet
Kommentar
Cannabis lindrar inte psykisk ohälsa
Amsterdam vill bromsa drogturism
Cancerrisken ökar med alkoholkonsumtion
Dubbelt upp i alkoholbefriade drycker på Systemet
Ny rapport: Avkriminalisering i Portugal problematiseras
DN-debatt: Fel slutsatser dras av Portugals narkotikapolitik
Tomma barer efter höjda rattfylleriböter
Riksdagen: Narkotikapolitiken ska utvärderas
Finländarnas iver att släpa alkohol från utlandet har minskat
Danmark: Ungas trivsel minskar och de dricker mer alkohol
Globalt narkotikamöte i Wien
Ny WFAD-president
Fler vill förbjuda alkoholreklam i sociala medier

Systembolaget stämmer vinapp: "Olaglig"

Den danska vinappen Vivinio bryter mot lagen - och utmanar Systembolagets monopol. Det hävdar den svenska alkoholjätten som nu stämmer företaget och hotar med vite.

Vivinio lanserades i september 2019 i Sverige och är en dansk app där viner betygsätts, recenserar - och säljs. Systembolaget kräver nu det danska företaget på vite om tre miljoner kronor. Detta rapporterar Dagens Juridik efter att ha tagit del

av stämningsansökan till Patent- och marknadsdomstolen.

"Vivinos försäljning av alkoholhaltiga drycker står därmed i strid med alkohollagen och är olaglig", skriver Systembolaget i stämningsansökan, där huvudsyftet är att appens försäljning ska förbjudas.

Vivinio, som har 40 miljoner användare världen över, ska också bland annat med ord som "fredagsmys", "Halloween" och "Black friday" ha marknadsfört de alkoholhaltiga dryckerna i strid med marknadsföringslagen, enligt Systembolaget.

Systembolaget ska i januari ha uppmanat företaget att avsluta marknadsföringen i Sverige. Men Vivinio ska då ha hävdat att verksamheten är laglig.

Regeringen vill stoppa vinhandeln på nätet

Vinhandeln på nätet har ökat lavinartat. Från 41 försäljare 2010 till 117 försäljare i år. Nu vill regeringen sätta stopp.

I en artikel i Dagens Nyheter den 9 mars redovisas antalet försäljare som riktar sig till svenskar, och hur försäljningen på nätet ökat sedan den blev laglig 2007. Men flera rör sig i gråzonen för vad som är tillåtet, vilket fått Sveriges regering att reagera.

– Man ska inte agera som att man är ett systembolag när man inte är det, säger socialminister Lena Hallengren (S), i en intervju med [Dagens nyheter](#).

Kommentar:

Återigen får vi anledning att ge beröm till Lena Hallengrens agerande i alkoholpolitiska frågor. Hon säger mycket klokt intervjun i Dagens Nyheter. Tänk om hon hade varit socialminister när riksdagen beslutade om att införa det diffusa begreppet "oberoende mellanhand". Den dåvarande socialdemokratiska oppositionen var emot medan den dåvarande socialministern och hennes jurister kämpade för att detta begrepp var Sveriges tvungna av EU att införa.

Enligt socialministern bereds nu frågan i Regeringskansliet. Nu får vi se om de partier som säger sig slå vakt om Systembolagets försäljningsmonopol menar allvar med detta och skapar en majoritet i Riksdagen för att bort begreppet.

Owe Ranebäck

Cannabis lindrar inte psykisk ohälsa

SYDNEY Det påstås ibland att cannabis kan ge lindring vid olika psykiska sjukdomar.

En ny stor översikt av vetenskapliga undersökningar publicerad i The Lancet visar emellertid att varken naturlig eller syntetisk cannabis har någon effekt vid sådana besvär.

[Läs mer på Drugnews](#)

Amsterdam vill bromsa drogturism

Stadens borgmästare är inte nöjd med den cannabisturism som uppstått.

Femke Halsema, Amsterdams borgmästare, vill rensa upp i det så kallade red light-distriktet, ett populärt resmål för utländska turister som kommer till Amsterdam för stadens liberala cannabislagar. Hon vill överlag se färre försäljningsställen för cannabis och vill göra staden mindre attraktiv för drogturister. Det rapporterar [The Guardian](#).

[Läs mer i Accent](#)

Cancerrisken ökar med alkoholkonsumtion

Alkohol har sedan länge kopplas till förhöjd risk för cancer. Nu visar en färsk undersökning att alkoholkonsumtionen inte ens behöver vara särskilt hög – den kan till och med vara liten till måttlig för att cancerrisken ska öka.

Forskarna har undersökt data från 33 stora sjukhus över hela Japan under åren 2005-2016. De studerade över 60 000 patienter med cancer och lika många kontrollpatienter.

Resultaten: Det fanns nästan en linjär koppling mellan ökad cancerrisk och alkoholkonsumtion, och risken för att utveckla

cancertumörer var som lägst vid total nykterhet.

Även liten konsumtion under en tioårsperiod – exempelvis ett standardglas per dag i tio år, eller två per dag i fem år – ökade cancerrisken med fem procent. De som drack två eller fler standardglas per dag hade en förhöjd cancerrisk oavsett hur länge de konsumerat alkohol. Oavsett kön, rökvanor, samt yrkesklass syntes samma mönster i studien.

[Läs mer i Accent](#)

Dubbelt upp i alkoholbefriade drycker på Systembolaget

Den alkoholfria trenden håller i sig och den andra mars utökas Systembolagets alkoholfria utbud, som vuxit rejält de senaste åren, med ytterligare två alkoholfria produkter.

Oddbird Spumante från Oddbird (fd MRG Wines), är ett alkoholfriat mousserande vin gjort på 100 % glera. Den andra nyheten är Maisel's Weisse Alkoholfrei, en alkoholfri veteöl från Tyskland.

Den alkoholfria trenden är här för att stanna och intresset för alkoholfria alternativ har ökat rekordsnabbt de senaste åren.

Ny rapport: Avkriminalisering i Portugal problematiseras

Portugal lyfts ofta fram som ett positivt exempel på avkriminalisering av narkotika. Men en ny rapport från Narkotikapolitiskt center ifrågasätter bilden av Portugal.

Heroinet tog ett stadigt grepp om Portugal under 1980-talet. I slutet av 1990-talet beräknades man ha 100 000 heroinmissbrukare i Portugal och stora

problem med hiv-smitta. 1998 tillsattes en utredning för att komma tillrätta med drogproblemen, och 2001 avkriminaliserades personligt bruk av narkotika.

– Men det de flesta missar när de tittar på Portugal är att de gjorde väldigt mycket mer än att bara avkriminalisera, säger Pierre Andersson som skrivit [rapporten](#) för [Narkotikapolitiskt centers](#) räkning.

Ersättningsprogram där heroinmissbrukare ges metadon och sprutbyten har till exempel blivit mer lättillgängliga sedan dess.

– Man höjde ambitionerna för vård- och behandling och ökade budgeten rejält för detta, säger Pierre Andersson.

[Läs reportage i Accent](#)

DN-debatt: Fel slutsatser dras av Portugals narkotikapolitik

På Twitter sprids just nu ett diagram som visar fantastiska resultat av den avkriminalisering som Portugal genomförde 2001. Dödligheten ska ha minskat från 369 döda 1999 till 30 döda under 2016. En minskning med över 90 procent!

- Problemet är att siffrorna är felaktiga. Under perioden har Portugal bytt sätt att räkna och tillämpar nu en snävare definition än tidigare. Siffrorna är helt enkelt inte jämförbara, skriver Peter Moilanen och Pierre Andersson på DN-debatt.

[Läs hela artikeln på DN-debatt](#)

Tomma barer efter höjda rattfyllleböter

Vietnams nya alkohollag, som trädde i kraft vid årsskiftet, visar nu resultat.

En ny nolltolerans mot rattfylla och höga böter för den som kör alkoholpåverkad har lett till att vietnameserna blivit mer försiktiga med alkoholen. Landets ölförsäljning minskade med 25 procent under januari. Det rapporterar [Bloomberg](#).

Hien Ekeröth kom nyligen tillbaka till Sverige efter att ha firat det vietnamesiska nyåret med sin familj i Hanoi. Hon vittnar om att den nya alkohollagen märks tydligt

- Vi hörde många grannar och vänner prata om att det är en stor skillnad, att man undviker att köra full och att många ölbarer är helt tomma, säger hon

Riksdagen: Narkotikapolitiken bör utvärderas

Riksdagen har nu bifallit socialutskottets förslag när det gäller narkotikapolitiken. ([SoU7](#))

Den nuvarande narkotikapolitiken bör utvärderas. En fortsatt restriktiv narkotikapolitik måste kombineras med en god missbruks- och beroendevård som innehåller insatser för att minimera de skador narkotikan orsakar,

Det tycker riksdagen som riktar en uppmaning, ett tillkännagivande, till regeringen om det. I samma tillkännagivande uppmanar riksdagen regeringen att ta initiativ till en nollvision när det gäller narkotikarelaterade dödsfall.

Förslaget om tillkännagivande kom i samband med att riksdagen behandlade cirka 90 förslag i motioner från allmänna motionstiden 2019 om alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksfrågor.

Riksdagen sa nej till övriga motioner.

Finländarnas iver att släpa alkohol från utlandet har minskat

Privatimporten av sprit minskade förra

året, men däremot importerades mildare alkoholdrycker i större skala än året innan. Finländarnas iver att importera alkohol från utlandet har minskat från år till år, enligt THL.

Resenärer importerade 1,5 procent mer alkoholdrycker mätt i liter i fjol än år 2018, framkommer det i Institutet för hälsa och välfärds (THL) enkät. Importen av öl ökade med nästan 15 procent, vilket bidrog mest till att mängden i liter ökade.

Omvandlad till hundra procentig alkohol minskade importen däremot med 12,4 procent, då importen av starka alkoholdrycker sjönk med närmare 27 procent.

- Utvecklingen är positiv med tanke på folkhälsan, säger Thomas Karlsson, ledande sakkunnig vid THL.

Enligt Karlsson har trenden för alkoholkonsumtion under de senaste tio åren varit sjunkande. I Valviras statistik kan man se att inhemska försäljningen av alkohol minskade förra året.

Enligt Karlsson har människornas iver att släpa alkohol från utlandet minskat från år till år, då nyhetens behag tynat sedan år 2004. Då blev det tillåtet att importera en större mängd sprit än tidigare.

Alkoholmängden som importeras från Estland har påverkats av att alkoholskatten höjt betydligt sen år 2015. Prisskillnaden mellan Finland och Estland krympte enligt Karlsson så mycket att det märktes i privatimporten.

Han påpekar att alkoholpriset i Estland för ester är högre i förhållande till priset för finländare i Finland, eftersom lönerna i Estland är så mycket lägre än i Finland.

[Läs mer här](#)

Ungas trivsel minskar och de dricker mer alkohol

Från 2014 till 2019 har andelen ungdomar som dricker alkohol varje

vecka ökat från 19,7 procent till 25,6 procent. Andelen ungdomar som tagit kokain har ökat från 1,6 till tre procent.

Samtidigt mår flera ungdomar dåligt. De uppger att de känner sig ensamma, har försökt skada sig själva och har självmordstankar. Särskilt unga kvinnor påverkas av dessa introverade välbefinnande.

Siffrorna är från en ny stor studie bland ungdomar i Danmark som genomfördes av Center for Substance Research 2019.

I studien svarade 3046 ungdomar mellan 15 och 25 år på frågor om deras välbefinnande och användning av alkohol, cigaretter och droger.

[Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge 2014-2019](#)

Globalt narkotikamöte i Wien

WIEN Ghada Waly, ny chef för FN:s narkotikakontrollorgan, uppmanar länder till enighet för att möta världens drogutmaningar. Hon talade på narkotikakommissionen CND:s session som i veckan hålls i Wien.

Såväl produktion av opium i Afghanistan, kokain i Sydamerika och cannabis har ökat senare år och droger leder till stora problem för individer, familjer och samhällen, enligt FN:s rapporter.

De länder som tagit steg för att legalisera cannabis för ickemedicinskt bruk bryter mot de internationella narkotikakonventionerna, var ett budskap från Internationella narkotikastyrelsen INCB:s president Cornelis P. De Joncheere som talade vid invigningen av CNB i måndags.

[Läs mer på Drugnews](#)

Ny WFAD-president

WIEN Amy Ronshausen, verkställande direktör för Drug Free America

Foundation, har valts till ny president för World Federation Against Drugs på kongressen i Wien. Hon blir första kvinnliga ledare för det växande nätverket som antagit en ny tioårsstrategi.

Narkotikarestriktiva WFAD bildades 2009 av ickestatliga föreningar och enskilda och har sitt säte i Sverige. Senaste två åren har nätverket vuxit med 55 medlemsorganisationer till totalt cirka 260 runt världen.

[Läs mer på Drugnews](#)

Fler vill förbjuda alkoholreklam på sociala medier

Alkoholreklamen ökar på sociala medier. Svårigheten att kontrollera vem den når gör att allt fler kräver ett förbud.

Medan alkoholreklam i tidningar, på anslagstavlor och i tv regleras, saknas regler för den allt mer förekommande reklamen i sociala medier. Den är också svårare att kontrollera på grund av usel ålderskontroll och användningen av influerare, som gör reklam för produkter i sina egna kanaler. Det skriver [Wall Street Journal](#).

Det gör att reklamen ofta når unga, vilket enligt forskningen, ökar sannolikheten för att de ska börja dricka och för att de ska dricka mycket. En studie publicerad i tidskriften Academic Pediatrics visar att 87 procent av ungdomarna mellan 12 och 17 år i New England kom ihåg någon alkoholreklam de sett på internet. Ju bättre de mindes annonserna desto större sannolikhet att de hade druckit alkohol.

[Läs mer i Accent](#)

Tipsa oss gärna om nyheter till nyhetsbrevet.

Owe Ranebäck
Redaktör

E-post:
fakta.argument.debatt@telia.com